

Spis treści

Silniejsza pozycja banku – wprowadzenie	9
1. Prawa przedsiębiorcy jako klienta banku – jak wyklądać przepisy?	13
1.1. Swoboda umów i jej ograniczenia	13
1.1.1. Swoboda umów jako kompetencja	13
1.1.2. Konstytucyjne zasady wolności i sprawiedliwości	16
1.1.3. Unijne zasady swobody przepływu towarów, świadczenia usług i przedsiębiorczości	17
1.1.4. Zasady Europejskiego Prawa Kontraktów (PECL)	19
1.1.5. Zasady Międzynarodowego Prawa Kontraktów UNIDROIT	20
1.1.6. Zasady wykładni	22
1.1.7. Zasady współżycia społecznego	27
1.1.8. Właściwość (natura) stosunku umownego	31
1.1.9. Wyzysk	34
1.1.10. Sprzeczność umowy z przepisami prawa karnego lub administracyjnego	37
1.2. Ochrona klienta banku: konsumenta i przedsiębiorcy	42
1.2.1. Pojęcie konsumenta a pojęcie przedsiębiorcy	42
1.2.2. Analogia do umów ubezpieczeniowych	48
1.2.3. Stosowanie przepisów konsumenckich do umów bankowych przedsiębiorców	51
1.3. Mierniki staranności banku	53
1.3.1. Czy bank jest instytucją zaufania publicznego?	53
1.3.2. Uprzywilejowana pozycja banku a obowiązki wobec klienta	57
1.3.3. Zasady Dobrej Praktyki Bankowej jako dobre zwyczaje	60
1.3.4. Rekomendacje nadzoru bankowego	63

2. Na jakiej zasadzie obowiązują regulaminy bankowe?	68
2.1. Pojęcie wzorca umownego	68
2.2. Wzorzec umowny jako ograniczenie swobody umów	72
2.2.1. Sankcje nadużycia swobody umów przy użyciu wzorca	75
2.3. Wykładnia postanowień wzorca umownego	78
2.3.1. Ogólna zasada wykładni przeciwko autorowi tekstu umowy (art. 65 k.c.)	78
2.3.2. Wykładnia na korzyść dłużnika	79
2.3.3. Szczególna zasada wykładni przeciwko autorowi wzorca (art. 385 § 2 zd. 2 k.c.).	80
2.4. Wzorzec umowy a dokument samej umowy	81
2.5. Klauzula wyłączająca odpowiedzialność (<i>disclaimer</i>)	83
2.6. Łatwość zapoznania się ze wzorcem umownym	84
2.7. Elektroniczne wzorce umowne – konieczność doręczenia	87
2.8. „Klauzule fikcji”	93
 3. Zmiana umowy zawartej z użyciem wzorca	97
3.1. Niezbędna klauzula modyfikacyjna wzorca	97
3.2. Sposób zmiany wzorca	99
3.3. Umowy podlegające zmianie w trybie zmiany wzorca	101
 4. Wypowiedzenie umowy	103
4.1. Wypowiedzenie umowy kredytu oraz umowy pożyczki	106
4.1.1. Wypowiedzenie przez klienta	106
4.1.2. Wypowiedzenie przez bank	107
 5. Nadzabezpieczenie	111
5.1. „Umowy dławiące”	111
5.2. Nadzabezpieczenie – rażąca nadmierność zabezpieczeń	113
5.3. Nowe przepisy o hipotecę – miarkowanie wysokości hipoteki przez sąd	118

6. Postępowanie sądowe w sprawach umów bankowych	120
6.1. Przywileje egzekucyjne banku i sposoby obrony klienta	120
6.1.1. Przywileje egzekucyjne banku	120
6.1.1.1. Rys historyczny	121
6.1.1.2. Bankowe przywileje egzekucyjne w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego	123
6.1.1.3. Oświadczenie klienta o poddaniu się egzekucji	127
6.1.2. Obrona klienta – zwalczanie bte	130
6.2. Przywileje banku w postępowaniu nakazowym	131
6.3. Wybór właściwego sądu powszechnego	132
6.4. Zapis na sąd polubowny	133
6.5. Koszty sądowe	135
7. Praktyczne znaczenie niezgodności przepisów z Konstytucją	137
7.1. Skarga konstytucyjna	137
7.2. Zasady konstytucyjne mające najczęstsze zastosowanie w sprawach z umów bankowych	140
7.2.1. Zasada sprawiedliwości społecznej oraz zasady: proporcjonalności i praworządności (art. 2 Konstytucji)	140
7.2.1.1. Zasada proporcjonalności	141
7.2.1.2. Zasada praworządności	142
7.2.2. Zasada równości wobec prawa (art. 32.1 Konstytucji)	142
7.2.3. Zasada rozpatrzenia sprawy przez sąd (art. 45.1 Konstytucji)	144
Bibliografia	147